

El 16 de febrer i el 19 de juliol, no són sinó la continuació gloriosa del 6 d'octubre del 1934

OCTUBRE, 1934

Catalunya en defensa de la República!

per ALSINA FRANK

Es d'una importància extraordinària el conèixer a fons, el moviment del 6 d'octubre de l'any 1934 tal com el visquérem els catalans. És l'única forma de desfer totes les acusacions i els fracassos que ens atribuïren els governants del bienni negre, donant a la resta de la península una explicació falsa, del succeït a Catalunya.

La nostra terra, on les llibertats socials i nacionals tenen profundes repercussions, no intentà aprofitar-se de la situació política, que plantejava la constitució d'un govern, del qual més endavant parlarem, per a separar-se totalment, amb un caire nacionalista pur, deixant la resta d'Ibèria a llur pròpia sort. Molt al contrari, Catalunya fou des del principi de la reacció del 1934, el punt àlgid de les restriccions, fou batejada amb les més iròniques frases de cara a la seva personalitat històrica. Catalunya, doncs, es constituí en un baluard contra la reacció.

La constitució d'un govern...

El dijous, es formà a Madrid, el gabinet que havia de viure en la tragèdia immensa d'una impopularitat absoluta, la revolució proletària d'octubre. Integraven el govern: 8 radicals, tres de la C. E. D. A., dos agraris, un liberal demòcrata (?) i un independent, president aquest conglomerat de forces essencialment feixistes, el Senyor Lerroux cap del «Partido Radical».

El govern adquiria les proporcions d'una agressió conscient contra la legalitat republicana, i la implantació de la llei marcial fou la mesura que demostrà amb tota claredat, la significació política, i els desigs de constituir novament a Espanya, un règim d'extremadreta, un règim feixista i monarquitzant...

Catalunya, però...

Catalunya, però, es preparava amb tota intensitat, amb un acatament al govern català, a iniciar la lluita en defensa de la República. La figura excelsa del nostre President, l'honorable Lluís Companys, sintetitzant d'una manera exemplar l'ànima del nostre poble, no vacilà en proclamar la República federal, i constituir com a primer Estat federalista, l'Estat català.

L'epopeia del 6 d'octubre per a Catalunya, fou l'absoluta demostració de l'espiritualisme, que dona les més belles aparences a les empreses del nostre poble. En tota la seva història, Catalunya té, un complex de fets, que assenyalen un principi avançat d'ordre social i políticament nacionalista.

La lluita acarnissada que sostingué el poble català contra la reacció el 6 d'octubre, no era pas, tal com preten-gueren justificar els governants centralistes «victoriosos», una qüestió de partit. Era tot un poble aplegat sota una consigna vibrant, que estretament unit,

combatia les primeres envestides del feixisme.

A la resta de la península, el moviment de protesta, de clamor revolucionari adquiria gegantines proporcions. El govern de Madrid, es veié durant bastants dies incapaç de reprimir els sublevats.

Això és una prova incontrovertible, de què Catalunya complí el 6 d'octubre amb el seu deure, i que igualment es solidaritzà amb els altres pobles ibèrics.

Set hores de lluita...

Barcelona, després de set hores de lluita cruenta, el diumenge, a les sis del matí, el Govern de la Generalitat, considerant que tota resistència seria inútil, es rendia a les forces mercenàries; a les mateixes que dos anys després es tornaven contra la legalitat, que llavors pretenien defensar.

El primer acte dels militars, d'acord amb el govern central, fou el designar

com a president de la Generalitat, el Coronel d'Intendència Giménez Arenas, donant-li immediatament les atribucions de «Governador General de Catalunya».

Catalunya es veié, doncs, vexada en la seva pròpia indiosincrasia. El sacrifici enorme que representà per al nostre poble, els mesos que es trobà sense govern —ja que tots els nomenats des de Madrid no representaren mai la voluntat del poble català— fou immens.

Cal aprofitar l'experiència

Han passat tres anys. La península s'ha vist objecte de perturbacions violentes en el seu ordre polític. La legitimitat del govern que presidí els fets del 19 de juliol, no era sinó el desig total del poble ibèric.

Per als catalans la victòria sobre el feixisme, significa a més a més del ressorgiment integral de llur nacionalitat, la contribució al mateix.

Per als ibèrics, la implantació d'una política federalista d'un caire social i democràtic.

Per als amants de la pau, la seguretat definitiva, que els feixistes fracassen en llurs intents de dominació. Catalunya, doncs, avui, com ahir, no té altra missió que la salvaguarda de la República i de la Llibertat.

Etales del Nacionalisme

per FERMÍ VERGÉS

Opino que el 6 d'Octubre té importància, en la història del nacionalisme català, per la grandesa sòbria que hi saberen donar, ulteriorment, els homes del govern de Catalunya. Per això ha de separar-se el contingut del moviment, de la seva execució, que va fallar. En la història del moviment allò que compta és el gest del President i dels Consellers, davant del Tribunal de Garanties, en moments en què el govern de la República estava, en mans dels mateixos que han desencadenat la rebel·lió del 19 de juliol.

El 6 d'Octubre, és una etapa, com ho és el 19 de juliol. De totes aquestes etapes, cal treure'n una conclusió: la necessitat de preparar el gran estat major del nacionalisme democràtic català, car una política democràtica necessita més que cap altra uns quadres fets en la lluita i en l'estudi. Això que dic és, per altra part, dintre les normes més pures de la democràcia. Aquests quadres que demanem, sorgeixen de les masses populars; tenen, per a llurs activitats, la legitimitat del poble que els produeix.

El 6 d'Octubre va fallar perquè va fallar l'estretgèia; del 19 de juliol, nosaltres, que no volem desvalorar res, entenem que el més important és l'anada del President a la Comissaria d'Ordre Públic. Lluís Companys, sabia, per experiència viscuda, que podia fallar l'estretgèia i fallar, així mateix, el moviment. La grandesa romàntica del 19 de juliol són els centenars de caiguts a pit obert; són els Fontbernat, Colldeforns, Ascaso i Jover. La grandesa freda i realista són els Companys, Escofet, Guarnier, Luengo, són els oficials i guàrdies d'assalt, que aturaren els sublevats a les portes de Barcelona-ciutat.

El 19 de juliol serà immortal perquè té aquestes dues dimensions de grandesa: la romàntica, l'emoció, i la realista, el càlcul fred. El nacionalisme català, té, en el 6 d'Octubre i en el 19 de juliol, dues etapes que l'han de portar a la solidesa, a la maduresa. Cal sentir l'emoció, i per això som patriotes: no volem restar freds davant de la bellesa física de Catalunya. Però no volem ésser patriotes per emoció física i prou, car ho som per realisme fred, per estratègia:

el nostre patriotisme és la continuació del nostre humanisme, del nostre sentit immarcescible en la defensa de la personalitat humana.

Afegiu-hi, a aquests dos conceptes del nacionalisme, la tècnica, que és la raó pràctica, el seny, com diem nosaltres. I feu del nacionalisme no un partit, ni una organització, sinó un moviment, ple de vida, de sentit de la realitat, obert a tots els corrents polítics de renovació. Com el gran economista Keynes no siguen doctrinaris ni fanàtics de cap dogma, puix que, per sobre de tots els sistemes, teniu la creença en el geni de l'home, en el seu sentit creador, és la seva inesgotable potència de creació i d'invenció.

La noble i gloriosa data del 6 d'octubre

per NAVARRO COSTABELLA

El temps projecta llum potentíssima sobre la data del 6 d'Octubre del 1934. Cada dia que passa ens diu amb més vigoria que el 6 d'Octubre del 1934 fou una data crucial per a la nostra Pàtria. El fracàs moral en aquelles jornades hauria significat la derrota pitjor que un poble pugui sofrir; hauria estat derrotada la nostra ànima; tots plegats, moralment, hauríem desaparegut en les insondables i pútrides regions de la vida. Però l'exemple viril del President Companys féu possible que la derrota material d'aquell dia esdevingués la victòria material i moral que ens portaren altres dates, aleshores encara tancades en el futur de la història.

En les jornades commemoratives de l'Onze de Setembre del 1714, tinguérem ocasió d'afirmar que el valor més profund d'aquells patriotes que sucumbiren aixafats per la raó de la força per tal de no perdre, pel segle dels segles, la força de la raó, fou la de preveure la missió que tenien reservada en la història; saberen penetrar l'esdevenidor amb la mirada de l'ànima, per la qual no existeix

PER LA UNITAT DE LA JOVENTUT

per IGNASI CANADELL

Les Joventuts d'Esquerra Republicana Estat Català, és la primera organització de la Joventut Catalana que arran de la seva llarga vida, profundament revolucionària i d'intransigència, ha palesat sempre tot el seu interès de no sucumbir en la lluita, per a assolir les reivindicacions totals de la Catalunya Nacional.

De temps ençà s'opera sobre el cos de les organitzacions juvenils, amb una quantitat formidable d'anagrames, i nous títols, propulsius tots ells a encaminar la unitat de la joventut, per a portar a terme un programa que reculli determinades inspiracions tota l'empenta amb què la joventut lluita en aquesta anyada de guerra.

Dintre de les J. E. R. E. C., en tot moment han estat donades proves irrefutables i positives per tal de portar a la pràctica una conjuntura de tots els grups de Joventuts que consolidin la unitat d'acció i de treball.

Aclarim aquest primer terme amb la sola finalitat de corroborar una vegada més, davant de les organitzacions sindicals i polítiques, que continuem posseïts de la mateixa fidelitat, i de la mateixa empena activa per tal d'assolir aquest objectiu imprescindible que situa a primer pla l'esforç de la joventut per a guanyar la guerra en un termini mínim.

No volem ni podem perdre de vista que la nostra organització és la primera interessada en què es mantingui i se salvin tots els punts fonamentals de les reivindicacions obreristes i nacionals en les quals les joventuts catalanes cal que les determinin i canalitzin amb claredat

en el propi dret que exigeix la llibertat dels homes i dels pobles, amb el sentit profund d'una joventut capacitada i sòlidament plena de un sentit revolucionari constructiu.

A l'avantguarda d'aquesta Joventut hi colloquem la potencialitat de les J. E. R. E. C., disposades una vegada més a les múltiples proves del seu sacrifici que exigeix la revolució catalana, per aquesta raó assentem els nostres principis a les proves contundents de la joventut en les jornades històriques del 14 d'Abril, 6 d'Octubre i del 19 de juliol, amb la seguretat de juramentar-nos a la unitat juvenívola per aixafar i apartar per sempre de les terres lliures d'Ibèria el rastre del feixisme i de la reacció.

Tenim la seguretat de què interpretem la voluntat de la totalitat de la Joventut nacionalista enquadrada en les files de l'Exèrcit del poble que lluita terres enllà de Catalunya amb la mirada suprema a la terra lliure que estan forjant amb la voluntat i el sacrifici de la seva joventut.

Quant parlem de la Catalunya nacional a la joventut de les altres organitzacions del país, i en altres de la resta de la península els oferim la nostra actuació com una prova més de què trobaran en la joventut catalana la força necessària per afrontar la quantitat immensa d'eventualitats i situacions delicadíssimes, en totes les quals caldrà demostrar la capacitat de les nostres organitzacions per assegurar el ritme propi de les joventuts que permetrà a la unitat desitjada, l'efectivitat que reclama la guerra i la revolució.

Octubre: Catalunya - Astúries

per FRANCESC PADRÓS

Una onada de rèncors, envaeix la reguarda de la nostra terra. I una altra, de maniobres inconfessables de tipus entrebancador, s'escampa per arreu. Lluites fratricides, consignes inacceptables per la seva parcialitat, rumors

derrotistes, plans i projectes fantàstics i profecies estúpides, suren sarcàsticament, entremig de la xarxa de l'espionatge facciós. I, mentrestant, per damunt de tot això, s'alça, majestuosa, formidable, sublim, l'heroica resistència de l'Astúries proletària. Si comparem amb qualsevol fet heroic de la història dels pobles, possiblement no trobarem parió, en el martiriol del poble asturià. Quin fàstic fan certes coses de la nostra reguarda, en recordar, als minaires combatents d'aquelles terres del nord. L'any 1934, en l'octubre històric, van vessar la seva sang proletària, pensant en l'alliberació total dels pobles i dels homes. La manca d'ajut, del proletariat de la República espanyola, féu que el seu sacrifici, momentàniament fos estèril. Solament Catalunya, amb unió estreta amb ells, compliren la consigna donada: abatre el

(Continua a la pàg. 3)

blicana «Estat Català» és legítima causa d'orgull haver contribuït a què el 6 d'Octubre fos la llavor generosa que ha de fer possible l'oclosió d'una Catalunya realment nova. Les Joventuts d'Esquerra Republicana «Estat Català», que en les jornades del 16 de Febrer posaren a contribució llur entusiasme cívic i en les jornades del 6 d'Octubre i del 19 de juliol no vacillaren a donar llur sang, ara, enmig de la gran epopeia que vivim, amb el dolor recelós en el més íntim replec de l'ànima, criden i cridaran: Visca Catalunya lliure!

Impremta Elzeviriana, E. C. Carrer Torres Amat, 9-Barcelona

ARA!!

Any I 4.ª època N.º 9

Redacció i Administració:

Rambla de Catalunya, 32

Telèfon 22967

Barcelona, 6 d'octubre del 1937

Preu: 0'20 ptes.